

Výročná správa

O činnosti

Zahraničného pracoviska Keňa

Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity

2021

Úvod

Slovenská oficiálna rozvojová spolupráca je nasmerovaná do Kene, jednej z troch programových krajín a orientuje sa na sektorové priority kvalitné vzdelávanie, dobré zdravie, dobrá správa vecí verejných a budovanie občianskej spoločnosti, potravinová bezpečnosť a poľnohospodárstvo, infraštruktúra a udržateľné využívanie prírodných zdrojov, podpora tvorby trhového prostredia. Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave (ďalej TU FZaSP), už od roku 1998, svojimi rozvojovými aktivitami participuje na plnení sektorových priorít, ako napríklad zlepšovaním dostupnosti kvalitnej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, prispievaním k znižovaniu podvýživy, preventívnymi aktivitami, prenosom expertízy, rozširovaním vedomostí a realizáciou vzdelávacích aktivít, znižovaním chorobnosti a úmrtnosti na infekčné ochorenia predchádzaním epidémií včasnou realizáciou preventívnych a represívnych opatrení v miestach ohniska nákazy a zefektívnením systému dohľadu nad výskytom infekčných ochorení a stavov podmieňujúcich ich výskyt. Aj rok 2021 bol poznačený predovšetkým pandémiou koronavírusu, ktorá výrazne zasiahla a ovplyvnila plánované aktivity na zahraničnom pracovisku v Keni v regióne Kwale a v slume Kibera v hlavnom meste Nairobi. Pracovníci zahraničného pracoviska Keňa v dôsledku protipandemických opatrení na Slovensku ako aj vo svete, nemohli vycestovať do Kene a realizovať projekty. Hlavná pozornosť bola zameraná na písanie rozvojových projektov s plánovanou realizáciou na konci roka 2021, na odborné publikácie, mediálnu propagáciu pracoviska a podporu lokálneho partnera Amani Kibera v boji proti koronavírusu v slume Kibera.

Ciele zahraničného pracoviska

TU FZaSP má zahraničné pracovisko situované na kenskom pobreží v regióne Kwale a v hlavnom meste Nairobi v slume Kibera, a jeho cieľmi sú:

- **vedecko-pedagogická činnosť** v oblastiach verejného zdravotníctva, tropickej medicíny, sociálnej práce, ošetrovateľstva a laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve;
- **rozvojová činnosť** v oblastiach vzdelávania, ľudských práv, zdravia a budovania kapacít.

Lokálni partneri a zainteresované subjekty

TU FZaSP od roku 2010, v rámci zahraničného pracoviska v regióne Kwale a v hlavnom meste Nairobi, nadviazala spoluprácu s viacerými miestnymi organizáciami a inštitúciami: *AGA KHAN Community Health Department, KEMRI – Kenya Medical Research Institute, Ministry of Gender and Social Services, District Gender and Social Development Office, Matuga Sub-county Public Health Office, Nagasaki University, Aphia Plus, Mercy USA, Kenya Medical Training College v Msambweni a v Kwale.*

- ✓ ***Msambweni County Referral Hospital*** (Podpísané Memorandum o porozumení dňa 7.marca 2016 na obdobie 5 rokov zamerané na spoluprácu v oblastiach zdravotníctva, vzdelávania, výskumu, publikačnej činnosti, atď.) Potvrdením spoločného partnerstva bol dvojročný projekt s podporou SlovakAid- SAMRS/2017/KE/1/2 s názvom „***Budovanie kapacít zdravotníckych pracovníkov v regióne Kwale pre zachovanie zdravia kenskej populácie dohľadom nad výskytom infekčných ochorení***“. Projekt bol zrealizovaný v rokoch 2017-2019. Platnosť MoU skončila k dátumu 7.marca 2021.
- ✓ ***Lungalunga Sub-county Hospital*** (Spolupráca rozbehnutá od roku 2017 v rámci dvojročného SAMRS projektu za finančnej podpory SlovakAid.)
- ✓ ***Regionálne ministerstvo zdravotníctva v Kwale - Ministry of Health*** (Podpísané Memorandum o porozumení dňa 13.augusta 2018 na obdobie 3 rokov zamerané na spoluprácu v oblastiach zdravotníctva, vzdelávania, výskumu, publikačnej činnosti, atď.) Platnosť MoU skončila k dátum 13.august 2021.
- ✓ ***Amani Kibera nezisková organizácia*** (Podpísané Memorandum o porozumení dňa 18.novembra 2019 na obdobie 3 rokov. Organizácia pôsobí v najväčšom africkom slume Kibera, v kenskom hlavnom meste Nairobi. Za organizáciu podpísal memorandum jej zakladateľ a riaditeľ, Benson Ooko Ouma. Podpísané memorandum je posilnením vzájomnej spolupráce pri realizácii aktivít v oblastiach vzdelávania, zdravotníctva, výskumu, publikačnej činnosti, a i.) Potvrdením spoločného partnerstva bol spoločne pripravený a podaný nový dvojročný projekt s podporou SlovakAid pre roky 2020-2022, SAMRS/2020/KE/1/3 s názvom „***Sprístupnenie preventívnej a zdravotnej starostlivosti v oblasti HIV/AIDS obyvateľom slumu Kibera***“. Projekt nebol schválený. V spolupráci s Amani Kibera bol tiež podaný grant Trnavskej univerzity, ktorý bol schválený a výskumná časť v teréne bola zrealizovaná v roku 2021.
- ✓ ***School of Human and Health Sciences, Pwani University, Kilifi County, Kenya*** (Podpísané Memorandum o porozumení dňa 17.februára 2021 na obdobie 5 rokov

zamerané na spoluprácu v oblastiach vzdelávania, zdravotníctva, výskumu, publikačnej činnosti, atď.) Potvrdením spoločného partnerstva bol napísaný a podaný dvojročný projekt s podporou SlovakAid pre roky 2021-2023, SAMRS/2021/KE/1/3 s názvom „*Poskytovanie kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy pedagogického personálu a budúceho zdravotníckeho personálu v regióne Kilifi*“. Projekt nebol schválený.

- ✓ *Platforma mimovládnych rozvojových organizácií Ambrela- štatút pozorovateľa a členstvo v pracovnej skupine rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci* (od 27.marca 2018). Členstvom v Platforme MVRO sme sa dostali do združenia poskytovateľov zahraničnej rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci. Zároveň Platforma poskytuje svojim členom možnosti pre rozvoj a profesionálny rast, zabezpečuje prístup informácií a zvyšuje povedomie verejnosti o rozvojovej spolupráci podporou a realizáciou aktivít jednotlivých členských organizácií.

Financie

Zahraničné pracovisko Keňa TU FZaSP v roku 2021 už nedostalo finančnú dotáciu na zabezpečenie svojej prevádzky z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (poslednýkrát dotáciu dostalo pracovisko v roku 2020).

Na základe mediálnych výstupov o našich rozvojových aktivitách v Keni, sme získali finančné prostriedky od súkromných osôb, vďaka ktorým sme mohli pomôcť nášmu kenskému partnerovi Amani Kibera v ťažkej pandemickej situácii a podporiť ich finančne v nasledovných oblastiach: *šitie ochranných rúšok pre komunitných pracovníkov, pre deti navštevujúce komunitnú knižnicu Amani Kibera a ich rodiny; zriadenie niekoľkých tzv. dezinfekčných miest v slume Kibera; nákup základných potravín pre rodiny v Kibere; podpora rozbehnutia biznisu pre vybrané osoby so zdravotným znevýhodnením.*

Menný zoznam osôb zabezpečujúcich prevádzku zahraničného pracoviska v Keni v danom časovom období za TU FZaSP

PhDr. Zuzana Kráľová, PhD. – vedúca zahraničného pracoviska Keňa

Mgr. Denisa Jakubcová, PhD. – odborná asistentka a manažérka rozvojových projektov

Mgr. Marcela Nováková – sekretárka

Zrealizované aktivity a malé granty na zahraničnom pracovisku v Keni / na Slovensku

- Realizácia **grantu Trnavskej univerzity v Trnave, č. 13/TU/2020** s názvom „*Faktory podmieňujúce úspešné opätovné zaradenie osôb žijúcich s HIV/AIDS v slume Kibera do liečebného procesu po predchádzajúcom prerušení*“ (rozpočet 500 €). Od pridelenia grantu sme v spolupráci s kenským lokálnym partnerom a regionálnym ministerstvom zdravotníctva zostavili tím anketárov z komunitných zdravotníckych pracovníkov pôsobiacich v slume Kibera. Tento tím anketárov sme vyškolili na výber účastníkov štúdie a zber údajov. Údaje boli po pilotnom testovaní zozbierané a analyzované. V súčasnosti sú údaje a zistenia štúdie pripravené na publikovanie.
- Napísaný a podaný **projekt (SlovakAid) SAMRS/2021/KE/1/3** do Kilifi Keňa, roky 2021-2023 v spolupráci s Pwani University-SHHS. Názov projektu: „*Poskytovanie kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy pedagogického personálu a budúceho zdravotníckeho personálu v regióne Kilifi*“ (rozpočet 200 000 €). Projekt nebol schválený.
- Účasť na **online tréningu** s názvom „*Komunikácia v konflikte - Ako zvládať konfliktnú komunikáciu na úrovni jednotlivcov alebo tímu; intervencie vo fáze novej eskalácie konfliktu.*“ Organizátorom tréningu bola Ambrela (Platforma MVRO) v máji 2021 a lektorkou Lenka Dušková z Katedry rozvojových a environmentálnych štúdií z UP Olomouc ČR.
- Vedecko-výskumné, vzdelávacie a rozvojové aktivity Zahraničného pracoviska Keňa sme fotograficky zdokumentovali na **6 posteroch**, ktoré sú vyvesené v priestoroch TU FZaSP.
- **Predsedenstvo v dvoch sekciách** na 9.ročníku Medzinárodnej konferencie hospicovej a paliatívnej starostlivosti (16.10.2021 na TU FZaSP) – sekcia E s názvom „*Social Aspects and New Challenges and Palliative Care*“ (Dr. Kráľová) a sekcia F s názvom „*Hospicová a paliatívna starostlivosť počas pandémie Covid-19 a budúce výzvy*“ (Dr. Jakubcová).
- Spolupráca na nových akreditačných spisoch – aktualizovanie 4 existujúcich predmetov (KLVMvZ, KSP, Pedagogická fakulta- spoločný študijný program s TU FZaSP) a vytvorenie 6 nových predmetov (KSP pre SP a RDŠR, KOŠE).

Medializácia / Publikačná činnosť

Publikačná činnosť:

1. (ADM) Vedecké práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach „**An analysis of anthropometric measurements of children enrolled in programs for managing acute malnutrition, in Kwale County, Kenya**“ / Zuzana Kráľová, Denisa Jakubcová, Victor Otieno Okech, Adriana Ondrušová. In: [Clinical Social Work and Health Intervention](#). - ISSN 2222-386X. - Roč.12, č.1 (2021), s.42-51 [print, online]. WOS. - Spôsob prístupu: <https://clinicalsocialwork.eu/>, https://clinicalsocialwork.eu/wp-content/uploads/2021/03/cswhi_01_2021_03_kralova.pdf
2. (ADN) Vedecké práce v domácich časopisoch registrovaných v databázach „**Epidemiological study of selected zoonotic diseases in Slovakia** = Epidemiologická analýza vybraných zoonóz na Slovensku“ / Denisa Jakubcová, Samuel Paulík, Adriana Ondrušová, Margaréta Kačmariková. In: [Zdravotnícke listy](#). - ISSN 1339-3022. - Roč.9, č.1 (2021), s.81-87 [print, online]. SCOPUS. - Spôsob prístupu: https://zl.tnuni.sk/fileadmin/Archiv/2021/2021-9.c.1/ZL_2021_9_1_14_Jakubcova.pdf, <https://zl.tnuni.sk/index.php?id=14>
3. (Diplomová práca študentky TU FZaSP, KVZ – spracované údaje zo ZP Keňa-Kwale.) „**Hodnotenie vybraných rizikových faktorov malnutrície u detí do 5 rokov v oblasti Kwale, Mkongani a Tiwi v Keni**“ / Alena Župiková; vedúca práce: Adriana Ondrušová. - Trnava, 2021. - 1 CD ROM, 64 strán. Bibliografia. - Abstrakt aj v anglickom jazyku. - Zoznam grafov, tabuliek, skratiek a značiek. - *Diplomová práca Mgr. - Trnava, Trnavská univerzita v Trnave. - Študijný odbor: verejné zdravotníctvo. - Dátum odovzdania práce: 2021-03-17* - Študijný program: verejné zdravotníctvo.

Medializácia:

1. (GII) Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií
„**Zahraničné pracovisko Keňa spustilo rozsiahly výskum liečby HIV/AIDS v slume Kibera**“ / Denisa Jakubcová. In: [Universitas Tyrnaviensis](#). - ISSN 1338-9025. - Roč.10, č.1-2 (2021), s.24-24 [print].
Web TRUNI, 6.5.2021, Link: <https://www.truni.sk/zahranicne-pracovisko-kena-spustilo-rozsiahly-vyskum-liecby-hivaids-v-slume-kibera>

2. Štátna tajomníčka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Ingrid Brocková prijala delegáciu TU FZaSP vedenú jej dekanom Jaroslavom Slaným dňa 10.novembra 2021. Link: https://www.mzv.sk/ministerstvo/statni_tajomnici-aktivita_statnych_tajomnikov

Správu vypracovali:

PhDr. Zuzana Kráľová, PhD. – vedúca Zahraničného pracoviska Keňa

Mgr. Denisa Jakubcová, PhD. – manažérka projektov v Keni a odborná asistentka na Zahraničnom pracovisku Keňa